

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**
(NR 237)
z dnia 17 lutego 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 237)

17 lutego 2015 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posłów: **Krzysztofa Jurgiela (PiS)**, przewodniczącego Komisji, i **Artura Dunina (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie i rozpatrzyła rządowy projekt ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (druk nr 3130).

W posiedzeniu udział wzięli: **Tadeusz Nalewajk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Jarosław Sierszchulski** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Piotr Biały** członek Zespołu ds. Rolnictwa Ministerstwa Finansów, radca ministra finansów, **Katarzyna Kuznowicz** starszy specjalista w biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych, **Jerzy Chróścikowski** przewodniczący NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych, **Bolesław Borysiuk** przewodniczący Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”, **Barbara Jaworska** kierownik biura Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz dr **Karol Krajewski** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Karpieńska-Brzost**, **Agnieszka Jasińska** i **Dariusz Rzepnikowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Dariusz Dąbkowski** – legislator z Biura Legislacyjnego w Kancelarii Sejmu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Porządek dzienny przewiduje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Czy są uwagi do przedstawionego porządku? Nie słyszę.

Przed przystąpieniem do realizacji porządku mam pytanie, czy na sali znajdują się osoby wykonujące zawodowo działalność lobbingsową? Jeśli tak, to proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką firmę reprezentują. Nie słyszę.

9 lutego marszałek Sejmu skierował rządowy projekt ustawy z druku nr 3130 do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi do pierwszego czytania. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Proszę pana ministra o krótkie uzasadnienie projektu. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Projektowana ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem finansowym z Europejskiego Funduszu Rolnego ma przede wszystkim stworzyć oprzyrządowanie i procedurę przyznawania środków w ramach perspektywy 2014-2020 r., w tym głównie określić: właściwości organów, jednostek organizacyjnych w zakresie wspierania rozwoju obszarów wiejskich; warunki i tryb przyznawania wypłaty oraz pomocy finansowej w ramach działań i poddziałań, gdzie jest tzw. pomoc dosłownie, i w ramach pomocy technicznej; zasady doradzania podmiotom ubiegającym się o przyznanie pomocy oraz beneficjentom PROW 2014-2020; i oczywiście, wzorem lat poprzednich, również podmioty i zasady funkcjonowania krajowej sieci obszarów wiejskich, zwanych dalej KSOW.

W zakresie, o którym mówiłem, zgodnie z założeniami przyjętymi w projektowanej ustawie, instytucją zarządzającą PROW 2014-2020 będzie minister rolnictwa i rozwoju wsi, a agencją płatniczą – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zadaniem instytucji zarządzającej jest zapewnienie bezpiecznego systemu elektronicznego, również ARiMR, wybór operacji i ustalanie kwot oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków podmiotowi odpowiedzialnemu za ostateczną weryfikację kwalifikalności, przed ich zatwierdzeniem w ramach działania Lider44, tak jak było w perspektywie do 2013 r. W zakresie współpracy lokalnych grup działania proponuje się, żeby uczestniczyły w tym samorządy wojewódzkie. Jeśli chodzi o prowadzenie analiz gleb, to mamy Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą oraz podległe jej jednostki okręgowe.

Główne kwestie, które są przypisane ARiMR jako agencji płatniczej, mogą być delegowane do innych podmiotów, które Agencja będzie wyłaniać w formie przetargu na działania, usługi doradcze, usługi w zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi w zakresie zastępstw. To jest jedno z działań tzw. szkoleniowych – kiedyś rolnik był bezpośrednio ich beneficjentem, teraz beneficjentem będzie wybrana instytucja, która będzie rolnika szkolić.

Zadania Agencji Rynku Rolnego będą bezpośrednio dotyczyły systemu badania jakości produktów rolnych i środków spożywczych oraz współpracy z Europejskim Partnerstwem Innowacyjnym.

Podstawowy nasz partner, jeśli chodzi o działania, to oczywiście samorządy wojewódzkie.

W tej ustawie są również przypisane zadania instytucji zarządzającej, którą, jak wspominałem wcześniej, będzie minister rolnictwa i rozwoju wsi. Będą to: przede wszystkim monitorowanie, ewaluacja całego procesu w perspektywie 2014-2020, powoływanie organów opiniodawczych, również zgodnie z proponowaną ustawą, wyznaczanie obszarów ONW, tj. z art. 32 i koordynowanie na poziomie krajowym funkcjonowania KSOW.

Analogicznie jak w okresie PROW 2007-2013, przewidziana jest delegacja dla ministra rolnictwa i rozwoju wsi do uznawania w drodze decyzji administracyjnej systemów jakości, w tym systemu certyfikacji gospodarstw – mówię o systemach jakości, które są uznawane przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Zaczynają się od PQS – Pork Quality System, QAFF – System Gwarantowanej Jakości Żywności, a kończą na systemie „Jakość i Tradycja”. Są to systemy prywatne i branżowe, ale uznane przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Jest tu również rozstrzygnięta kwestia, dotycząca archiwizowania dokumentów. Podobnie jak przy płatnościach bezpośrednich, jest propozycja, żeby była możliwość archiwizacji cyfrowej. Na etapie postępowania przed sądami administracyjnymi nie możemy jednak tego wdrożyć w formie cyfrowej, bo, tak jak przy płatnościach bezpośrednich, sądy administracyjne odpowiedziały, że nie są przygotowane do tego przedsięwzięcia.

Myślę, że równie ważną sprawą jest tzw. Nadkontraktacja. Oznacza to, że w określonym działaniu – wiadomo, że jest to określona procedura w uzgodnieniu z ministrem ds. finansów publicznych – będzie można tego typu przedsięwzięcia wykonywać.

Następna kwestia to cały pakiet doradztwa beneficjentom w latach 2014-2020. Są dwie instytucje wiodące: Centrum Doradztwa Rolniczego i Państwowe Gospodarstwo Leśne, jeśli chodzi o doradców leśnych. Tu też przewiduje się określoną procedurę. Jest w tej ustawie propozycja wpisu na listę instytucji wymienionych przeze mnie, czyli Centrum Doradztwa Rolniczego i dyrektora generalnego Lasów Państwowych, bo to on *de facto* jest organem. Oczywiście, w jednym i drugim przypadku musi być określone wykształcenie, zdany określony egzamin i wpis na listę doradców rolno-środowiskowych czy leśnych. Tak jak powiedziałem, KSOW – tu z mocy ustawy jest propozycja, żeby funkcję sekretariatu centralnego pełniła jednostka wskazana przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi, ale z fundacji, których jedynym fundatorem jest ten minister. Tak samo jak w poprzedniej perspektywie, będą powoływane grupy robocze na szczeblu wojewódzkim i na szczeblu centralnym, to będą tzw. organy doradcze i opiniodawcze poszczególnych szczebli.

Ważną kwestią w tej ustawie jest również propozycja, żeby część działań była środowiskowa. Analogicznie jak przy płatnościach bezpośrednich będą składane wnioski. Dlatego chciałem serdecznie podziękować Komisji za zajęcie się tak szybko tą sprawą, bo część tych działań będzie w tzw. jednym wniosku spersonalizowanym, jeśli chodzi o płatności obszarowe z tym związane, czyli rolnictwo ekologiczne, ONW i działania rolno-środowiskowe. Dlatego 15 marca jest terminem dla części działań w tej ustawie, która, tak jak powiedziałem, normuje i udrażnia funkcjonowanie PROW 2014-2020. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Znając, panie ministrze, politykę informacyjną resortu, nie chcemy, żeby było powtarzane, że posłowie blokują wypływ pieniądza – nawiązując do tego, że pan nam dziękuję. My uważamy, że to nasz obowiązek. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do pytań i dyskusji. Zacznę od siebie.

Pierwsze pytanie – w rozporządzeniu unijnym 1305/2013, które obejmuje większość działań zawartych w ustawie, jest jeden rozdział dotyczący możliwości finansowania zarządzania ryzykiem, w sensie utraty dochodów. Jednak w tym systemie, który państwo przyjęli, który został zatwierdzony przez Komisję Europejską, tego działania nie ma. Czy to było świadome? Czy był taki wniosek? Co na to Komisja Europejska?

Następna sprawa to art. 48, który umożliwia kierowanie zleceń na zewnątrz. Czy Agencja, mająca tylu pracowników, nie jest w stanie tych zadań samodzielnie zrealizować? To moje dwa pytania.

Bardzo proszę, pan poseł Bogucki.

Poseł Jacek Bogucki (PiS):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, panie ministrze. Znaczną część tego dokumentu zajmuje kwestia szkoleń. Moje prywatne zdanie na temat szkoleń jest takie, że jest to po prostu marnowanie pieniędzy. Rozumiem, że to nie ta ustawa ustala limity na poszczególne działania, że te limity określa resort w zupełnie innym miejscu, ale czy ministerstwo będzie podejmować próby, żeby te szkolenia rzeczywiście miały miejsce? Żeby te szkolenia były szkoleniami, a nie przejadaniem pieniędzy? Pewnie wiecie, że praktyka jest taka, że szkolącym chodzi tylko o to, żeby uczestnicy podpisali się na liście. Przypomina mi to słynne szkolenie ze znanej polskiej powieści „Konopielka” Edwarda Redlińskiego, gdzie agronom próbował szkolić rolników. Wydaje mi się, że od tamtych czasów pod rządami PSL niewiele się zmieniło odnośnie do szkolenia rolników.

Jeśli już szkolenia muszą być, jeśli nam Unia narzuciła, żeby aż tyle wydawać na szkolenia, to czy w tym dokumencie podjęto próbę, żeby były one efektywne dla rolników w jakimkolwiek stopniu, żeby przynosiły jakąś korzyść. Wiem, że upraszczam i uogólniam, że krzywdzę niektórych, uczciwie szkolących, ale na pewno wiecie, że jest też znaczna część tych... Generalna opinia rolników jest taka, że szkoda tych pieniędzy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Kalemba.

Poseł Stanisław Kalemba (PSL):

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowna Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo. Co warto podkreślić – jak zwykle w każdej kadencji i w tej wdrazamy PROW z opóźnieniem, bo jest już rok 2015, ale tak wyglądają pewne decyzje Komisji Europejskiej, Brukseli i tak dalej. Chciałbym zwrócić uwagę na to, że Polska złożyła projekt PROW najwcześniej. Przypomnę tylko, że na początku 2014 r. projekt został złożony przez ministra – miałem przyjemność być wtedy ministrem – czyli najszybciej, jak to było możliwe. Później były pewne korekty, zmiany, ale warto podkreślić, że Polska jest w gronie tych trzech państw, od których najwcześniej Komisja Europejska przyjęła PROW. Teraz jest opóźnienie, ale uważam, że na unijnym tle nasza robota została wykonana dobrze, jako że jeździłem jeszcze wtedy do Brukseli z pracownikami, dyrektorami i chciałem podkreślić naprawdę dobrą pracę, bardzo merytoryczną pracę w Brukseli i u nas. To byłaby pierwsza rzecz.

Na co zwróciłbym uwagę? To oczywiście nie dotyczy *stricte* projektu, ale dzisiaj mamy już przybliżoną informację – jeszcze trwało podpisywanie umów w ramach starej modernizacji gospodarstw – ile gospodarstw, zdaniem pana ministra, skorzysta z modernizacji w latach 2007-2013? To byłoby pierwsze pytanie.

Drugie, w kontekście nowego PROW, w którym jest i modernizacja, i restrukturyzacja małych gospodarstw, powiem tak generalnie, że około miliarda euro na gospodarstwa mamy więcej. Ile gospodarstw szacunkowo skorzysta z modernizacji i restrukturyzacji gospodarstw w nowym PROW? Cel był taki, żeby większa liczba gospodarstw mogła skorzystać, nie tylko za te 200-300 tysięcy, ale m.in. te 60. To mnie bardzo interesuje.

Gdyby jeszcze przybliżyć takie sprawy: wprowadziliśmy, to jest w PROW, dofinansowanie spółek wodnych do 500 tys. zł na inwestycje, na sprzęt. Gdyby można było potwierdzić to dla naszej wiedzy, że to wszystko jest zapięte.

Prosiłbym o parę zdań na temat małej infrastruktury w ramach lokalnych strategii działania Lider. To też były bardzo ważne decyzje, żeby można było realizować te niewielkie inwestycje, w ramach małej infrastruktury, żeby mogły to robić lokalne grupy działania. Taka informacja też by się nam przydała.

Następna sprawa. Wiemy, że zawsze były problemy z akredytacją, systemami informatycznymi – czy to wszystko jest na bieżąco, czy tu też występują jakieś zagrożenia?

Następne pytanie – jest w programach ujęta sprawa OSN, czyli obszarów szczególnie narażonych, dofinansowania inwestycji. Jak sprawa OSN jest rozwiązana, czy nastąpi to, jak się przewiduje, w najbliższym okresie, w lecie? Prawda jest taka, że teraz mamy 7,36%, a cały czas była presja w związku z Prawem wodnym, żeby to rozszerzyć, a na to zgody wtedy nie było. W dokumentach czytam, że przewiduje się objęcie tych 19 %, jeżeli chodzi o OSN, to też jest bardzo ważna sprawa. Żeby tu przynajmniej była informacja, czy jeżeli chodzi o gospodarstwa i objęcie OSN, coś się zmieni w tych najbliższych latach? Czy się zwiększą obciążenia, bo pewne elementy są w PROW? Powiem, że w najmniejszym stopniu to nie pokryje zapotrzebowań tych gospodarstw, o ile rozszerzymy OSN.

Jeszcze jedna sprawa – w tych programach są odrębne rozwiązania, jeżeli chodzi o parki narodowe. Konkretne pytanie – czy te rozwiązania dotyczą samych parków narodowych, czy również takich sytuacji, co często w parkach narodowych ma miejsce, że rolnicy dzierżawią grunty i korzystają z programów, szczególnie tych rolno-środowiskowych, klimatycznych? Czy dzierżawiący grunty z parku narodowego będzie objęty regresją, tak jak w innych programach, czy tu już to nie będzie w ogóle obowiązywało?

To są sprawy dosyć istotne, nie zawsze może związane typowo z PROW, z tym projektem ustawy, ale warto byłoby, żebyśmy takie informacje uzyskali.

Czy dzisiaj wiadomo – o ile inne państwa mają przyjęte PROW – jak się kształtuje sytuacja Polski na tle 28 państw Unii Europejskiej? Oczywiście, biorąc pod uwagę środki unijne, dofinansowanie z budżetu itd. Jak Polska wygląda na tle innych państw UE? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Ardanowski.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze. Dyskutujemy o bardzo obszernym dokumencie, który jest ważny, ponieważ najbliższych kilka lat będzie podstawą finansowania obszarów wiejskich. Ja za bardzo w środki w ramach polityki spójności dla obszarów wiejskich nie wierzę, bo nie znajduję potwierdzenia deklaracji rządu o miliardach, które mają być przeznaczone z innych funduszy, poza Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Analizując ten dokument widzę wiele pozytywnych zapisów. Dobrze została zrobiona analiza SWOT i dobrze zidentyfikowane potrzeby. Mówię to bez jakiegokolwiek uszczypliwości, jest to dobrze wykonana praca. Jeśli się wie, jaka jest polska wieś, jeżeli ma się wiedzę na temat problemów ograniczających rozwój obszarów wiejskich, to trudno, aby dojść do innych wniosków. Dostrzegam także pewne elementy, które poprawiają mankamenty poprzedniego PROW, m.in. – mam nadzieję, że zostanie to wprowadzone – rezygnacja

z zaświadczeń na rzecz oświadczeń; wykorzystywanie baz danych dostępnych dla instytucji publicznych – może trzeba z nich korzystać w większym stopniu niż do tej pory; możliwość prowadzenia systemu zaliczkowego, również w przetwórstwie – oby to było zrealizowane; powiązanie otrzymania środków na inwestycje z wymogiem zaopatrzenia się w 50% w surowce zakupione na podstawie umów długoterminowych. To są działania jak najbardziej pozytywne, które trzeba dobrze ocenić.

Czy PROW będzie w stanie wpłynąć istotnie na rozwój obszarów wiejskich? To dopiero w trakcie będziemy oceniali. Dobrze, że więcej troski będzie przy realizacji wniosków rolników, że mocniejszy akcent położono na zwiększenie rentowności gospodarstw. To był element, którego w poprzednim PROW, ba, w całej polityce po wejściu do Unii, trudno było się doszukać, ponieważ głównym celem, dość absurdalnym, było wydać jak najwięcej pieniędzy unijnych. To zostało przez ówczesnego szefa PSL określone jako wyciskanie brukselki – brać, ile wlezie, nieważne na co to pójdzie, bo założono, że i tak jest to wpompowane w polską gospodarkę. To miałyby uzasadnienie wtedy, gdyby te środki trafiały do polskiej gospodarki, a nie zasilały amerykańskie i niemieckie wytwórnie traktorów. Cieszę się, że zostały wyciągnięte wnioski i w ocenie składanych przez rolników wniosków większy nacisk będzie kładziony na rentowność gospodarstw. Chodzi o to, żeby nie okazało się, że inwestycje, które rolnicy poczynili z dofinansowaniem unijnym, tak jak to miało miejsce w latach minionych, stawały się powodem upadku gospodarstwa. Przy załamaniu się kierunku produkcji realizowanego w gospodarstwie, rolnik nie ma możliwości spłaty części własnej, którą z reguły finansował z kredytu.

Ważne jest promowanie innowacyjnych technologii, aby sprawić, że te zakupy, które będą w Polsce robione, będą najnowszymi osiągnięciami innowacyjnymi dobrych technologii. To jest ważne. Chcę wierzyć, wiąże z tym duże nadzieje, że rzeczywiście nastąpi wsparcie organizacji łańcucha żywnościowego. Znaczna część problemów rolniczych, które w tej chwili manifestują się w postaci protestów, blokad, jest związana z tym, że rolnicy mają minimalny udział w łańcuchu żywnościowym, w decydowaniu o strukturze tego łańcucha i o zyskach czy korzyściach uzyskiwanych z poszczególnych jego ogniw. Mam nadzieję, że wsparcie organizacji łańcucha żywnościowego i udziału w nim rolników będzie w PROW realizowane.

Moje nadzieje trochę studzi dotychczasowa praktyka, czyli powołanie już chyba trzy lata temu Międzyresortowego Rządowego Zespołu do spraw Łańcucha Żywnościowego. Moje pytanie – kto widział efekty pracy tego zespołu? Konia z rzędem temu, kto wie, jakie z tego są wyciągnięte wnioski. Może więc PROW będzie ważnym elementem wspierającym organizację łańcucha żywnościowego.

Cieszę się, że dostrzeżono promowanie włączenia społecznego, czy mówiąc odwrotnie – walkę z wykluczeniem społecznym. To jest bardzo ważne, ponieważ polska wieś, wbrew różnym propagandowym zabiegom, nie jest zieloną wyspą i krajem mlekiem i miodem płynącym. Obszary ubóstwa i wykluczenia społecznego się poszerzają, powiększają. Wielu ludzi, nie widząc dla siebie szans i miejsca życia na wsi, wyjeżdża na zmywak do Londynu. Promowanie włączenia społecznego, zmniejszenia ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich, jest działaniem jak najbardziej godnym poparcia.

Tak krawiec kraje, jak materii staje i dlatego nie mam szczególnych złudzeń, że ten PROW, kiedy będziemy go oceniali w Polsce po roku 2020, będzie jakimś ogromnym elementem wpływu na polskie rolnictwo. Tak samo nie był ogromnym elementem poprzedni PROW. Skorzystało z tego kilkanaście procent gospodarstw, często nie do końca były to trafione inwestycje. Dlatego pytanie pana posła Kalemby, ilu z tego skorzysta beneficjentów, ile gospodarstw, jest jak najbardziej zasadne.

Trzeba też patrzeć na proporcje. W poprzedniej perspektywie finansowej lat 2007-2013 transfer środków unijnych do PROW wyniósł ponad 13 miliardów euro. Teraz będziemy mieli 8,6 mld euro. Jest to bardzo istotne zmniejszenie środków przeznaczonych na obszary wiejskie. Było więcej – dla mnie PROW jest jednym z najważniejszych programów w rolnictwie, może ważniejszym niż płatności bezpośrednie, ponieważ wspiera aktywne przeobrażenia na wsi. Dlatego ograbienie PROW z prawie 2,5 mld euro uważam za błąd. Jest to jednak błąd nie do naprawienia. Boję się, że duże oczekiwania, jakie mamy, również ja mam, związane z nowym PROW, z tymi działaniami, które pań-

stwo poprawnie zdefiniowali, będą nadziejami płonnymi, ponieważ tych środków jest zdecydowanie mniej niż było.

Chcę również zadać konkretne pytanie – czy nie należałoby wprowadzić zmiany, chociaż trudno dyskutować o dokumencie zaakceptowanym przez Komisję Europejską, bo każda zmiana spowodowałaby dolegliwość w postaci późniejszego wprowadzenia, a jednak ważne jest, żeby te działania zacząć już realizować.

Chcę zapytać w trosce o przyszły parlament, który będzie wyłoniony na jesieni, i o przyszłą Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi – czy posłowie będą mieli jakąś większą możliwość monitorowania realizacji PROW. Również zmian, które zawsze w trakcie finansowania się odbywają? Czy nie należałoby – to jest na str. 294 – albo rozszerzyć składu komitetu monitorującego, albo zapewnić posłom obligatoryjne prawo obserwowania, czy też udziału w posiedzeniach komitetu monitorującego? Nie wiem, ilu z tego chciałoby skorzystać, ale dobrze byłoby, żeby wszystkie zmiany, to, czym się zajmuje komitet monitorujący, były możliwe do śledzenia przez zainteresowanych parlamentarzystów.

Ten dokument został przygotowany poprawnie, ale czy uda się na jego podstawie, ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zrealizować wiele celów związanych z modernizacją, unowocześnieniem polskiej wsi, poprawę jakości życia, to się dopiero okaże.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Pan przewodniczący Maliszewski.

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo. Jesteśmy w końcowym okresie przygotowania do wdrożenia PROW w życie. Myślę, że nasze prace na poziomie parlamentarnym będą na tyle szybkie, na tyle poprawne, że stworzymy możliwość wydania w niedługim czasie rozporządzeń, które będą szczegółowo regulowały poszczególne działania w ramach PROW. Pracujemy teraz nad dokumentem, który ma ogromne znaczenie dla rozwoju polskiej wsi, zarówno poszczególnych gospodarstw, jak firm i obszarów wiejskich. Wiemy, że lista i grono beneficjentów są dosyć szerokie. Myślę, że jest to jeden z ważniejszych dokumentów przyjmowanych w Wysokiej Izbie, obok dokumentu dotyczącego płatności obszarowych, płatności bezpośrednich, który jest w końcowej fazie procedowania. Myślę, że ma on ogromne znaczenie dla przyszłości polskiej wsi. Gdy popatrzymy na ten program, który był realizowany w latach 2007-2013, czy jest jeszcze realizowany w ostatniej fazie, to widzimy, że w wielu miejscach zmienił on obraz wsi. Czy odniósł wszystkie zakładane skutki – trudno powiedzieć. Przyjdzie czas na podsumowania, ale gdyby popatrzymy na niektóre wskaźniki, na wyniki gospodarcze, to widać, że bez tego typu wsparcia polskie rolnictwo byłoby dzisiaj w zdecydowanie gorszej sytuacji niż jest.

Warto odnieść się też do tego, że poprzedni PROW, jak wielu mówi, dotknął tylko niewielkiej liczby gospodarstw, ale były to gospodarstwa najbardziej aktywne, które widziały przed sobą perspektywę funkcjonowania na rynku, widziały, że mogą być konkurencyjne. Program znacząco ich konkurencyjność wzmocnił. Wiem, że niektóre działania były nietrafione, beneficjenci podejmowali określone decyzje, nie zawsze wiązało się to z logiką, ale *per saldo* można powiedzieć, że środki zostały wykorzystane prawidłowo.

Dobrze byłoby, żeby tym nowym programem poszerzyć liczbę gospodarstw, które mają szansę stać się gospodarstwami konkurencyjnymi, towarowymi, takimi, które produkują na sprzedaż, które mają szansę utrzymać się w przyszłości na wolnym rynku. Dlatego trzeba będzie zwrócić uwagę na to, aby te środki niekoniecznie trafiły do tych, którzy już dostatecznie wyposażyli swoje gospodarstwa i firmy w infrastrukturę techniczną, maszynową czy w urządzenia.

Bardzo istotne jest w tym PROW, i to w zasadzie od początku, gdy jeszcze trwa nad nim dyskusja – było to już podejmowane w dzisiejszych wypowiedziach – żeby wzmocnić grupy producenckiej, wiejskiego przedsiębiorcę na rynku, a szczególnie rolnika, który produkuje surowiec. Jest kilka takich działań, które zasługują na szczególną uwagę. Dzisiaj bardzo często mamy problemy w relacjach rolnik, producent surowca – odbiorca,

przetwórcą tego surowca, już nie mówiąc o handlu i dystrybucji. Niektóre zapisy PROW, mówiące o tym, aby wiązać się umowami kontraktacyjnymi, mówiące wprost, ile środków będzie przeznaczonych na inwestycje przetwórcze, to kierunek bardzo dobry, bo dzisiaj, analizując sytuację na wielu rynkach – pamiętamy niedawną dyskusję dotyczącą rynku wieprzowiny – zastanawiamy się, dlaczego przegrywamy międzynarodową konkurencję. Odpowiedź jest złożona, ale na pewno przegrywamy też dlatego, że jeszcze bardzo często rola rolnika w łańcuchu żywnościowym, na drodze od pola do konsumenta, do półki sklepowej, kończy się już na tym pierwszym etapie, czyli na wytworzeniu surowca. Bardzo często jest on później poddawany surowym warunkom rynkowym przez dużych graczy, którzy ten rynek zmonopolizowali, czy przez dużych odbiorców hurtowych, jak też odbiorców, którzy operują na rynku detalicznym. Dobrze, że takie zapisy są, bo, według mnie, warto przede wszystkim wzmocnić udział rolnika w obrocie towarowym, aby mógł on uzyskiwać wartość dodaną, tak jak nasi konkurenci w innych krajach, wartość dodaną z tytułu tego, co się dzieje z produktem, surowcem wytworzonym w jego gospodarstwie. Na wielu rynkach jest możliwe przetwórstwo na małą skalę, czyli na taką skalę, jaka jest ujęta w PROW.

Zdajemy sobie sprawę, że tym programem nie wybudujemy nowych zakładów mięsnych, aby się przeciwstawić ogromnym zakładom, dużym zakładom mięsny, aby się przeciwstawić tym, którzy dzisiaj na tym rynku rządzą. Zważywszy jednak na to, że dzisiaj w Europie i na świecie zaczyna być modna żywność tradycyjna, żywność lokalna, wytworzona w warunkach, nie chcę powiedzieć, domowych, ale trochę mniej przemysłowych, to ten PROW, w mojej ocenie, w dużej części taką nadzieję daje. Tam, gdzie jeszcze możemy coś zmienić na poziomie rozporządzeń, warto byłoby wziąć to pod uwagę.

Chcę zapytać, już całkiem na koniec – kiedy rolnicy będą mogli aplikować do poszczególnych działań? Dzisiaj, obok dyskusji o trudnej sytuacji w rolnictwie, jest to temat często podejmowany na spotkaniach z rolnikami. Jest grupa rolników, którzy mówią o tym, że sytuacja jest trudna i beznadziejna, ale jest też druga grupa tych, którzy chcą inwestować, którzy chcą być konkurencyjni. Jedni i drudzy w tej dyskusji mają rację.

Jeszcze pytanie – jak wygląda możliwość dokonywania zmian w PROW, bo pojawiają się nowe propozycje mówiące o tym, że w pewnych dziedzinach warto ograniczyć produkcję albo ją zróżnicować. Takich zapisów na razie w tym PROW nie widać. Co by było, gdyby takie pomysły się pojawiły, gdyby uzyskały one akceptację środowiska, resortu rolnictwa czy nas, parlamentarzystów? Jak wygląda proces dokonywania zmian w tym dokumencie? Mówię o negocjacjach z Komisją Europejską.

Dobrze, że ten projekt do nas trafił. Mam nadzieję, że jako posłowie zrobimy wszystko, aby był na poziomie parlamentarnym jak najkrócej procedowany.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Pan poseł Babalski.

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, rozmawiamy o dokumencie, który właściwie nie powinien już być w ogóle, poza dyskusją nad nim, zmieniany, bo rozumiem, że ten dokument został wstępnie zaopiniowany przez Komisję Europejską.

Chciałem tylko zwrócić państwu uwagę na jedną rzecz, o której niektórzy posłowie już mówili. Dzisiaj jest 17 lutego 2015 roku, a rozmawiamy o PROW 2014-2020. Wydaje się – nie szukając tutaj winnego – że te prace, aczkolwiek bardzo istotne, to jednak w tempie bardzo, bardzo powolnym się odbywały. Zdaję sobie sprawę, że jest to jakaś wizja rolnictwa polskiego, ale nie tylko polskiego. Jeśli wszystkie kraje członkowskie muszą przyjąć ustawy odnośnie do PROW na 2014-2020 – Komisja to akceptuje, bądź też nie – to jest to jakaś wizja rolnictwa w Polsce i w Europie. Tylko – jest to pytanie retoryczne, panie ministrze, nie oczekuję od pana odpowiedzi, bo nie ma chyba mądrego, który by na nie odpowiedział – że przyjęcie tak obszernego dokumentu, jak zresztą i sam dokument, o niczym jeszcze nie świadczy. Tu są jeszcze potrzebne rozporządzenia wykonawcze, które będą pokazywały, jak przez tych sześć lat, które mamy przed sobą, będziemy realizować i wydawać te pieniądze. Mam nadzieję, że nie będzie to w pośpiechu, nie po to, żeby statystyki pokazały, że Polska jest jednym z czołowych krajów w wydawaniu

pieniędzy, a banki mają pół majątku polskich rolników, zapisanego w różnego rodzaju hipotekach i dokumentach. To jest od razu pierwsze pytanie – na jakim etapie są akty wykonawcze, czyli rozporządzenia dotyczące PROW 2014-2020?

Czy ten dokument – kontynuuję to pytanie, które miałem zadać – uchroni polską wieś, polskich rolników od takich zawirowań, jakie mamy na przestrzeni ostatnich dwóch lat? Teraz pewne programy się kończą, są wygaszane – nie będę tu przypominał o mleku i innych historiach, które były po drodze, jak również o wieprzowinie czy sprawie polskiej ziemi. Chciałbym, żeby ten program uchronił wieś przed takimi zawirowaniami, jakie były w ostatnich czasach. Prawdopodobnie jest to tylko życzenie, bo pewnie usłyszę, że jest to nieprzewidywalne.

Myślę, że rolnicy potrzebują stabilności i przewidywalności. Czy ten dokument to da? Mam co do tego wątpliwości, aczkolwiek potwierdzam – jest to obszerny dokument, dużo pracy zostało w niego włożone, dużo instytucji brało udział w konsultacjach społecznych, bo w tym dokumencie są one wyszczególnione. To dobrze, bo wszystkie podmioty, które w tym powinny uczestniczyć, wydaje się, że uczestniczyły.

Zadam dwa bardzo konkretne pytania. Pierwsze – chciałbym, żeby się pan odniósł, panie ministrze, do tego nieszczęsnego sformułowania, które jest w art. 7. Gdy analizuję wszystkie uwagi, które spływały w wyniku konsultacji, czy to od podmiotów zarządzających, czy też od samorządów wojewódzkich, to wygląda na to, że państwo to uwzględniście. Chciałbym jednak, żeby pan trochę szerzej się do tego odniósł – z czego wynikał pierwotny zapis? Czy to było narzucone przez Komisję Europejską? W pierwotnym zapisie trochę to inaczej brzmiało, teraz jest zmiana. Czy to był nasz pomysł, czy innych? Chcę tylko przypomnieć tę formę zapisu: „nie delegują na podmioty wdrażające przeprowadzenia kontroli na miejscu, o których mowa w przepisach rozporządzenia nr 1306/2013”.

Drugie pytanie, które już tu padło. Sześć lat to jest długa perspektywa. Czy mamy jakieś przewidywania, ile podmiotów na polskiej wsi będzie mogło skorzystać z tego programu w ciągu 6 lat? Wiemy mniej więcej, ile wypłacamy w tej chwili rolnikom, jeśli chodzi o dopłaty bezpośrednie. Ale struktura polskiej wsi ulega zmianie. Czy macie jakieś szacunkowe dane dotyczące liczby beneficjentów, którzy będą mogli skorzystać docelowo z PROW na lata 2014-2020? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Pan poseł Kalemba jeszcze chciał.

Poseł Stanisław Kalemba (PSL):

Jeżeli chodzi o to, co pan poseł Ardanowski mówił *à propos* wykorzystania tych 2,5 mld euro z polityki spójności, to przypomnę, że była to uchwała Rady Ministrów. To jest realizowane w ramach regionalnych programów operacyjnych.

Proponuję, żeby prezydium wniosło na posiedzenie Komisji ten materiał, mówiący, jak sprawy kanalizacji, wodociągów, gospodarki wodnej, przedsiębiorczości na wsi są realizowane w ramach regionalnych programów operacyjnych. Powinno to być spotkanie z udziałem ministra infrastruktury. Wiem, że taki materiał jest. Różnie w różnych województwach się to kształtuje, bo 15-30% środków z RPO idzie na te cele. Dobrze, żebyśmy o tym wiedzieli, bo może warto monitorować tę sprawę.

Uważam, że dyskusja jest bardzo dobra, tylko niepotrzebne są wycieczki. Umowę stowarzyszeniową podpisywał premier Waldemar Pawlak, który w odróżnieniu od wielu polityków wie o czym mówi. Polacy doskonale zrozumieli to hasło, jeżeli chodzi o Brukselkę. W ten sposób dał sygnał do tego, że te środki są we wszystkich programach świetnie wykorzystane. Społeczeństwo rozumie, ale z politykami bywa gorzej. Ja też mógłbym powiedzieć, ale nie będę używał nazwisk, kto dał hasło w Brukseli, żeby ograniczyć środki na Wspólną Politykę Rolną. To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Wycieczki pana posła są bardzo inteligentne.

Jeśli chodzi o ten temat, panie pośle, na 21 kwietnia zaplanowaliśmy posiedzenie Komisji, na którym dr Mirosław Drygas przedstawi ekspercką ocenę tego zjawiska. Przypomnę, że w 2013 r. odbyła się konferencja „Sposób ujęcia wykorzystania środków polityki spójności na rozwój obszarów wiejskich”. Teraz, tak jak pan proponował, ten

temat planujemy na 21 kwietnia i wtedy będzie można dokonać oceny. Większość RPO już jest zatwierdzona.

Bardzo proszę, pan poseł Ardanowski.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Jestem również bardzo ciekawy, jak w regionalnych programach operacyjnych jest ujęte finansowanie obszarów wiejskich.

Nigdy bym nie sformułował tezy, że pan premier Pawlak nie wie, co mówi. Myślę, że mówi, co wie.

Chcę przypomnieć panu posłowi Kalembie, który raczył mnie przywołać, że w poprzedniej perspektywie w ramach RPO – byłem wtedy radnym wojewódzkim – było sporo pieniędzy na obszary wiejskie, na różne działania związane z tym, co w danym województwie było ważne.

Bardzo ciekawe będzie porównanie tych dwóch perspektyw, ponieważ wasza koalicja powiedziała, że poza tym, co było do tej pory, będzie dodatkowo 5,2 mld euro. W kwietniu będziemy sprawdzali, czy jest dodatkowo 5,2 mld euro, a nie to, czy w RPO są działania dedykowane wsi, bo one były i w poprzedniej perspektywie, panie pośle. Sprawdzimy, czy tych środków będzie dodatkowo 5,2 mld euro.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Po to jest nasza Komisja, żeby zgodnie z konstytucją dokonywać kontroli działań rządu i tak to robimy. Pan poseł Warzecha.

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Chcę zapytać, czy w ramach tej perspektywy przewidziane jest wsparcie kogeneracji, ponieważ w art. 4 jest taki zapis: „Inwestycje. Środki trwałe. Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych. Lit. b): wsparcie inwestycji, przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”. Czy w ten zakres może wchodzić wsparcie kogeneracji, co wydaje mi się bardzo zasadne.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Mam świadomość, że nie wyczerpię wszystkich tematów i nie usatysfakcjonuję wszystkich państwa swoimi odpowiedziami, ale generalnie chcę powiedzieć o jednej kwestii, która była podnoszona w kontekście starej i nowej perspektywy. Ile gospodarstw, ile podmiotów skorzystało ze środków w poszczególnych działaniach? Pewne kwestie są przeliczalne, bo jeżeli jest określona koperta na dane działanie i określony próg możliwości pozyskania środków finansowych, to można to przeliczyć. Otrzymałem przed chwilą informacje na dzień dzisiejszy: w perspektywie, która mija, podpisano 82 tys. umów. Mówię to dlatego, bo, jak państwo wiedzą, w perspektywie, która się kończy, było przyznane na gospodarstwo do 300 tys. zł. W tej chwili, przy modernizacji w latach 2014-2020 proponujemy zróżnicowanie w zależności od profilu produkcji: 500-900 tys., jeżeli chodzi o prosiaki czy obory, a na sprzęt do 200 tys. Mówię to w kontekście pytania zadanego przez pana Babalskiego i innych państwa, że chcemy objąć dofinansowaniem większą liczbę gospodarstw, przeznaczając na to odpowiednie środki finansowe. Jeżeli, przypuścimy, całe 2,4 mld podzielimy przez liczbę potencjalnych beneficjentów, czyli po 200 tys. na sprzęt, to łatwo przeliczyć, ile to będzie. Trudno nam dzisiaj powiedzieć, ilu będzie tych, którzy będą chcieli, jeżeli chodzi o trzodę chlewną, inwestować w prosięta, czy też w obory, jeżeli chodzi o bydło mięsne. Generalnie, jak państwo wiedzą, bo rozmawialiśmy na temat płatności bezpośrednich, to się układa w pewną całość. Chodzi o zwiększenie liczby gospodarstw towarowych, które są obecnie na rynku, żeby mogły w miarę sprawnie funkcjonować w ramach tych środków finansowych. Można o tym dyskutować, ale na pewno jesteśmy wszyscy zgodni w jednym, że gdyby tych środków było więcej, to na pewno polska wieś spokojnie by je zasymilowała.

Idąc dalej – restrukturyzacja małych gospodarstw, bo tak się to działanie nazywa. Biorąc pod uwagę, że wszyscy korzystają z perspektywy 2014-2020 i dzieląc kwotę, która

jest przypisana w tej kopercie, przez 60 tys., które rolnik w małym gospodarstwie będzie mógł uzyskać, to otrzymamy liczbę 50 tysięcy przyszłych beneficjentów. To łatwo wyliczyć, bo to jest przypisane. Tak samo jak w modernizacji, nie wiadomo w jakiej strukturze to pójdzie, czy po 200, czy po 500, czy po 900 tys. Tej kopercie jest przypisana kwota 2,4 mld. Liczbę młodych rolników łatwo obliczyć, bo jest określona kwota, wystarczy podzielić ją przez 100 tys., bo taka jest premia. Daje to 24 tysiące, jak dobrze pamiętam.

Inna kwestia – wyjście tzw. małych gospodarstw, ta premia 120% do płatności. Przewidujemy, że to będzie około 400 tys. Czyli szacujemy, że... Mało tego, przeliczalne dzisiaj jest ONW, zasady do 2017 r., które były... bierze 700 tys. Tu jest mechanizm prosty, bo to jest obszarówka, kwalifikuje się nizinne, górskie, dostają określone kwoty. Generalnie chodzi o to, żeby zwiększyć spektrum gospodarstw, tak jak mówiłem. Na pewno państwo nie pytali, ale powiem – zakładaliśmy te progi. Od jakiego progu może dany rolnik korzystać, czy od 10, czy od 13 tys. euro? Maksymalna wielkość 200-300 ha. Trudno było to służbom Komisji wytłumaczyć. Musieliśmy uzmysławiać tym w Brukseli naszą specyfikę, jaką są małe gospodarstwa. W tym kierunku cały czas ta rozmowa szła.

Kolejna kwestia, bardzo ważna, to było jeszcze za obecnego tu pana ministra Kalembę – kwestia Lidera. Rozmawialiśmy i zostało to zaakceptowane, że Lider to jest 5% całej perspektywy, musi być przeznaczone na działanie. Jutro jest pierwsze czytanie ustawy o rozwoju lokalnym, kierowanym przez lokalną społeczność, bo tamta ustawa i ta, oraz dopłaty bezpośrednie, to jest pakiet trzech ustaw, które regulują to zagadnienie.

Bardzo ważna kwestia, o co ktoś z państwa pytał – 40 rozporządzeń musimy wydać. Wydamy najpierw te, które są najbardziej istotne i oczekiwane przez rolników, które są niezbędne do funkcjonowania. Chodzi o proces przygotowawczy. Dlatego w Liderze zaproponowaliśmy, że beneficjentem może być samorząd gminny czy powiatowy, również do około 5%, co daje ponad 700 mln euro. Biorąc dzisiejszy kurs, to jest około 3 mld zł. 50% będzie mogło być przeznaczone na tzw. małą infrastrukturę i na to, co pan poseł Ardanowski mówił, co jest związane z wykluczeniem. Zgłaszano również potrzebę podstawowych usług w rozmowach z samorządami, żeby z PROW dać na rzeczy infrastrukturalne, bo trzeba iść w tym kierunku. Tam jest odzew i słyhać, czego dół chce, a niekoniecznie góra narzuca. To są kwestie związane z liczbą przyszłych beneficjentów. Szacujemy, że z działań infrastrukturalnych skorzystałoby 250-300 tys. gospodarstw w Polsce. Mówię o różnych działaniach, bo może być taki mechanizm, że jedno gospodarstwo będzie skorzystało z dwóch działań. Taki element może się przez 6 lat przewinać.

Co do akredytacji, tu pan dyrektor się wypowie.

Jest nowe działanie, o którym pan poseł minister Kalemba mówił, odnośnie do inwestycji na obszarach szczególnie narażonych, chodzi o OSN. Pan minister Kalemba swego czasu zabiegał o te kwestie, żeby było tego jak najmniej. Dzisiaj mamy 7,36%, dlatego chcemy przeznaczyć część środków na te tereny, które są dzisiaj wyznaczone jako OSN. Państwo wiedzą, to jest dyrektywa azotanowa, która jest trochę zaniedbana, chyba od 10 lat, wodna też.

Idąc dalej, z tego, co wiem, są wstępne przymiarki, był wyrok jakiegoś trybunału. Mówiono dwa, trzy lata temu, żeby objąć kraj jednym programem, a OSN wyznaczone w tych rejonach, które... Tak to jest na dzień dzisiejszy.

Następna kwestia – parki krajobrazowe. Jak dobrze pamiętam, to jest pakiet czwarty, nie obejmuje go degresywność. Czyli, ile wnioskuje, za tyle dostaje dopłatę w tzw. rolach, czyli działaniach rolno-środowiskowych.

Bardzo ważna kwestia, również poruszana przez państwa, to łańcuch żywnościowy. Co nas boli w kwestii powiązania producenta, przetwórcy, konsumenta – udziału producenta w tzw. wartości dodanej. W niektórych branżach, szczególnie w trzodzie chlewnej, jest najmniejsze powiązanie, dlatego w działaniu „Marketing i Przetwórstwo” ewoluowaliśmy od 100 tysięcy na rolnika do 300 tys., poprzez 3 mln na grupę producentów, poprzez związek grup producentów do 15 mln. Są faworyzowane branże, które najbardziej ucierpią, w naszym przypadku z braku powiązania. Na ten cel, razem ze środkami, jest około 700 mln euro. Jakby podzielił to przez beneficjentów, którzy wzięli po 15 mln, to jest łatwo wyliczyć, że będzie ich 40-50 tys. Chodzi nam przede wszystkim o to, żeby mali skorzystali. Tu zawsze daję przykład Centrum Doradztwa Rolniczego, że dzisiaj

są urządzenia do przetwórstwa, zaczynając od kaszy, kończąc na mięsie, poprzez mleko, które się kwalifikują do tej wysokości kwoty, która jest przewidziana w „Marketingu i Przetwórstwie” na obszarach wiejskich. Chcemy utrzymać pewien model rolnictwa, który jest u nas, bo mamy świadomość, że nie będziemy mieli modelu takiego, że będzie 5-10 tys. ferm, skoro dzisiaj mamy 300 tys. producentów trzody chlewnej – tak się po prostu nie da.

Chcę również powiedzieć, że rok 2014 był rokiem przejściowym, czyli były kontynuowane kwestie...

Dzisiejsze procedowanie tej ustawy nie jest wynikiem naszego opóźnienia, bo państwo wiedzą, że opóźnione były przede wszystkim dokumenty wydawane przez różne instytucje, Parlament i Radę Unii Europejskiej. Dlatego nie mogliśmy pewnych kwestii rozwiązać, nie mogliśmy procedować polskich ustaw i rozporządzeń. Już powiedziano, że jako jeden z trzech pierwszych krajów mieliśmy 12 grudnia zatwierdzony PROW. Oczywiście procedura ustawodawcza w Polsce jest taka, że kręgosłupem jest ustawa, a jednocześnie się proceduje rozporządzenia, które są potrzebne do jej wykonywania.

Przypomniało mi się, że pan poseł Bogucki pytał o szkolenia. To są szkolenia zawodowe rolników. Państwo pamiętają, że w poprzedniej perspektywie było tak, że beneficjentem był rolnik. Miał on do 1500 euro, które mógł wykorzystać przez całą perspektywę. Procedura była taka, że ponad 40 spraw dzisiaj jest w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, bo były podpisywane upoważnienia *in blanco*. Taką naradę kiedyś prowadziłem, zresztą z udziałem agencji i odpowiednich służb. Dzisiaj idea jest taka, że instytucja wyłoniona przez ARiMR, która będzie wdrażać te działania, będzie wybierała – nie wiem, która jednostka wygra – w formie przetargu instytucję szkoleniową, która będzie beneficjentem i będzie dokonywała naboru rolników, dając na końcu certyfikaty, no bo jest to niezbędne. Pewne elementy wchodzi, jeśli chodzi o *cross-compliance*. Wiem, że wtedy, gdy rolnik był bezpośrednio beneficjentem, to była kwestia niesporządzania dokumentów. Teraz jest sytuacja inna, jeśli chodzi o same szkolenia.

Odnośnie do kontroli i niektórych spraw, o których mówiono, o zarządzaniu ryzykiem, wypowie się pan dyrektor Nieć.

Kwestią dla nas wszystkich ważną, jeśli chodzi o środki z funduszu spójności, była od początku – tak jak pan minister Kalemba mówił – przedsiębiorczość na obszarach wiejskich, woda, kanalizacja i infrastruktura społeczna. Razem to dawało 5,2 mld euro. Na dzień dzisiejszy definitywnej odpowiedzi z Ministerstwa Infrastruktury nie mamy. A to jest bardzo ważna kwestia, bo to jest to, co może wspomóc obszary wiejskie.

Jeżeli chodzi o kogenerację, o co pytał pan poseł Warzecha, to na pewno to przedsięwzięcie w modernizacji, w pewnych działaniach będzie się mieściło.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to poprosiłbym o wypowiedź pana dyrektora Niecia w kontekście spraw technicznych, akredytacji, artykułów 48 i 7 odnośnie do kontroli. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję panie ministrze. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW Dariusz Nieć:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Zacznę od pierwszego pytania pana przewodniczącego, dotyczącego art. 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady. Chodzi o rozwój obszarów wiejskich finansowany przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Jest to zarządzanie ryzykiem, które w tym artykule jest określone jako ryzyko przyrodnicze, związane integralnie z produkcją i mające bezpośredni, korelacyjnie silny wpływ na rentowność gospodarstw rolnych. W programach rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020 zostały przewidziane działania w ramach „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof” oraz wprowadzania odpowiednich środków zapobiegawczych.

Z tego tytułu wynikają dwa typy operacji. Przede wszystkim są to inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej. Wysokość kosztów kwalifikowanych 80%, poziom wsparcia 300 tys. zł. Mało tego, w tym działaniu – biorąc pod uwagę sytuację związaną z ASF – jest możliwość sfinansowania operacji przyczyniających się do przywrócenia

potencjału produkcji rolnej w sytuacji, kiedy wystąpiła choroba zakaźna, wymagająca zaprzestania określonego kierunku produkcji i chowu określonego gatunku zwierząt.

Drugim typem operacji w ramach tego działania są inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej. Tu, w odróżnieniu od działania, o którym przed chwilą powiedziałem, w którym beneficjentem jest przede wszystkim rolnik, beneficjentami są spółki wodne działające na podstawie przepisów Prawa wodnego, których większość członków to rolnicy. Pomoc jest przyznawana na wykonywanie, utrzymywanie oraz eksploatację urządzeń, przede wszystkim ochronę gospodarstw członków spółki wodnej przed powodzią, jak również melioracje wodne oraz prowadzenie racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych, będących w posiadaniu członków spółki wodnej. 80% kosztów kwalifikowanych, jeżeli chodzi o kwoty i stawki wsparcia, nie może przekroczyć 500 tys. zł.

Dodatkowo z zarządzaniem ryzykiem związane są elementy instrumentów finansowych zabezpieczających poszczególne ryzyka gospodarcze, w tym zwłaszcza ryzyko przyrodnicze. Po strategicznych analizach SWOT wyniki jednoznacznie wskazywały na zbyt duże obciążenie finansowe i brak pewnych doświadczeń związanych ze słabą aplikacyjnością tego typu instrumentów.

Przechodzę do pytania o art. 48 projektowanej ustawy, o której dzisiaj dyskutujemy. Jeżeli chodzi o kontrolę na miejscu, w tym artykule zaplanowano, iż kontrole na miejscu zostaną delegowane przez agencję płatniczą, oczywiście z uwzględnieniem stosownych przepisów, a przede wszystkim przepisów wynikających z rozporządzenia wykonawczego 809. Te delegowane kontrole będą na miejscu dotyczyły takich działań, jak wsparcie na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, inwestycje gospodarstw spalonych, „Młody Rolnik”, restrukturyzacja małych gospodarstw czy też wsparcie na rozwijanie działalności pozarolniczej. Z czego to wynika? Z kilku powodów. Pierwszy powód to kumulacja pewnych zadań, wykonywanych przez agencję płatniczą. Z tym wiąże się drugi powód, czyli racjonalne wykorzystanie potencjalnych istniejących zasobów w zakresie zarówno zespołów ludzkich, jak i materialnych, co prowadziło do przygotowania takich przepisów.

Jeżeli chodzi o akredytację, to wdrażanie nie może się rozpocząć bez pewnych czynności związanych z tzw. działaniem ostatecznym, czyli działaniem w postaci rozporządzenia ministra finansów, dotyczącym akredytacji. Sytuacja w tym okresie programowania jest o tyle prosta, iż zdecydowana większość działań, jeżeli chodzi o kryteria, zasady i tryby, jest powtórzeniem tych, które były realizowane w ramach PROW 2007-2013. Sposób procedowania, który zakończył się właśnie tym elementem, którym rozpocząłem odpowiedź na to pytanie, czyli rozporządzeniem, dotyczy przeglądu procedur, zgodności z kryteriami akredytacyjnymi, zapewnienia komórki audytu w agencji płatniczej o tej zgodności i jednocześnie pewnych czynności sprawdzających ze strony Ministerstwa Finansów i wydania stosownego rozporządzenia.

Jeżeli chodzi o OSN „Natury 2000”, jest to akredytacja uproszczona, co pan minister mówił: Sytuacja PROW na lata 2014-2020, zatwierdzonego 12 grudnia decyzją wykonawczą Komisji z powiadomieniem przedstawicielstwa stałego w dniu 15 grudnia, na tle innych krajów jest następująca. W tej chwili zatwierdzono 27 programów rozwoju obszarów wiejskich na 118. Oczywiście liczba 118 nie współgra z liczbą państw członkowskich, ale trzeba pamiętać, że niektóre kraje mają po 30 programów rozwoju obszarów wiejskich, np. Włochy, czy kilkanaście – Niemcy. Znaleźliśmy się, oczywiście dzięki pracy resortu, w pierwszej trójce państw, których programy zostały zatwierdzone.

Jeżeli chodzi o wagę, o którą pytał pan poseł minister Kalemba. Otóż waga naszego programu, w porównaniu z pozostałymi programami, to jest prawie 9%. Nawet gdy zliczymy programy landowe w Niemczech, które są zatwierdzone, to jest zaledwie 4-5%. Dla przykładu program Słowenii, to jest 0,86%, Słowacji 1,59%, oczywiście w odniesieniu do alokacji przeznaczanej na programy rozwoju obszarów wiejskich w całej Europie. Dla przykładu, z pierwszej trójki programów, czyli austriackiego, duńskiego i polskiego, polski program ważył przeszło 10%, a w sumie te trzy stanowiły 13% alokacji ogólnej.

Komitet Monitorujący, powołanie. Oczywiście, do prac Komitetu Monitorującego przewodniczący w każdym momencie może zaprosić dodatkowe osoby, w tym chociażby przedstawicieli parlamentu. Nie ma w tym względzie żadnych przeciwwskazań i przeszkód.

Jeżeli chodzi o wzmocnienie roli gospodarstw producentów, była już o tym mowa. Przewidziano kilka działań wzmacniających tzw. pionizację łańcucha żywnościowego, mając na względzie przetwórstwo, owoce, warzywa i grupy producenckie. Wprowadzono kryteria preferujące łączenie się kilku grup, jak również zwiększające poziom wsparcia, o czym wspominał pan minister.

Chciałbym jeszcze wrócić do artykułu, o którym była mowa, do art. 6 ust. 1 projektowanej ustawy i elementów związanych z delegowaniem przez agencję płatniczą niektórych zadań do podmiotów wdrażających. Projekt przepisu tego artykułu wynikał zarówno z doświadczeń wyniesionych z kończącego się okresu programowania, jak również możliwości agencji, a także wykonywania pewnych zadań delegowanych, które zgodne są z obowiązującymi przepisami. Część delegowanych zadań została, zgodnie z projektowanym przepisem, przeznaczona dla kilku podmiotów. Oczywiście ARiMR jest agencją płatniczą i jednocześnie podmiotem wdrażającym dla niektórych działań, czy to na poziomie oddziału regionalnego, np. w przypadku tworzenia grup producentów, czy na poziomie biura powiatowego, w przypadku premii dla młodych rolników. Dodatkowo jest Agencja Rynku Rolnego. W przypadku transferu wiedzy, działalności informacyjnej, usług doradczych, podmiot, który zostaje wybrany w trybie przepisów Prawa zamówień publicznych. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze jakieś uwagi, pytania? Nie słyszę. Przystępujemy do procedowania ustawy.

Tytuł ustawy. Czy są jakieś uwagi? Nie ma. Tytuł ustawy został przyjęty.

Art. 1. Czy są jakieś uwagi? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Panie przewodniczący, w tym i w następnym artykule systematycznie będę prosił o korekty natury redakcyjno-legislacyjnej. W art. 1 w pkt. 1 jest określony zakres przedmiotowy projektowanej regulacji. Jest tam mowa o zadaniach oraz właściwości organów i jednostek organizacyjnych w zakresie dotyczącym wspierania rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zwanego dalej „programem”. Chyba niepotrzebny jest tu spójnik „i”.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Określonego...

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tak, „określonym w”, czyli bez tego spójnika.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze? Dziękuję bardzo. Innych uwag nie słyszę. Przyjeliśmy art. 1.

Art.2. Czy są jakieś uwagi? Nie słyszę. Przyjeliśmy art. 2.

Art.3. Czy są jakieś uwagi? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tu nie jest uwaga, tylko pytanie. Z analizy tekstów rozporządzeń prawa unijnego wynika pewna systematyka, która przyświeca art. 3. Jest w art. 3 w ust. 1 pkt 13: „współpraca”. Czy to, dosyć enigmatyczne sformułowanie wystarczy, aby zarówno odbiorcy, jak i wszyscy stosujący później ustawę – mam tu na myśli np. urzędników agencji – mieli świadomość, o jaką współpracę chodzi? Jest to bardzo ogólne sformułowanie: „współpraca”. Rozumiem, że z przepisów unijnych powinno wynikać doprecyzowanie, o jakim zakresie i tematyce współpracy jest tutaj mowa.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Może pan mecenas zabierze głos.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Prawno-Legislacyjnego MRiRW Grzegorz Wykowski:

To jest nazwa, tytuł działania określony w Programie Rozwój Obszarów Wiejskich, wynikający z przepisów wspólnotowych. Rząd proponuje, aby zostawić to w takim brzmieniu, jak zapisano w projekcie.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję. Chyba zrozumiałe. Dziękuję bardzo. Panie pośle, jakieś uwagi? Dziękuję bardzo.

Uważam, że art. 3 został przyjęty.

Art. 4. Czy są uwagi do art. 4? Nie słyszę. Art. 4 został przyjęty.

Art. 5. Czy są uwagi do art. 5? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Uwaga *stricte* redakcyjna. W ust. 2 w pkt 2 jest mowa o tym, że jest podstawa prawna do tego, aby można było w drodze zarządzenia powołać organy opiniodawczo-doradcze. Proszę zwrócić uwagę, że mówimy o organach opiniodawczo-doradczych w liczbie mnogiej, a więc końcówka brzmienia pkt 2 powinna być w liczbie mnogiej. Chodzi o „inne osoby, których udział w pracach takich organów jest uzasadniony zakresem ich zadań”. Innymi słowy, trzeba tutaj tylko redakcyjnie poprawić na liczbę mnogą.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze? Serdecznie dziękuję. Innych uwag nie słyszę. Art. 5 został przyjęty.

Art. 6. Czy są uwagi do art. 6? Panie mecenasie, bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tu też drobnostka. Przepraszam, że na razie tylko drobne uwagi, ale one wynikają z analizy tekstu i wydaje się, że można na tym etapie pewną korektę przeprowadzić. W art. 6 w ust. 4 w pkt 1 jest mowa o tym, że „Zadania delegowane obejmują w szczególności prowadzenie postępowań w sprawach o przyznanie lub wypłatę pomocy”. Powinno być chyba „w sprawach o przyznanie lub o wypłatę pomocy”, bo taka jest systematyka tych przepisów, które tutaj państwo stanowią.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze? Bardzo serdecznie dziękuję. Innych uwag nie słyszę. Jeszcze uwaga do art. 6?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Przepraszam. Poważniejsza uwaga. Proszę zwrócić uwagę, że w ust. 5 mamy do czynienia z umową i z taką instytucją, która będzie polegała na tym, że umowa będzie „zawierana na formularzu opracowanym przez agencję płatniczą” i będzie zawierała określone postanowienia, które będą wynikały z tego formularza – tak odczytujemy normę z tego przepisu. Teraz pytanie, bo tu są jeszcze konkretne przesłanki, proszę zwrócić uwagę, „a w szczególności: 1) określenie szczegółowego zakresu zadań delegowanych przez agencję płatniczą podmiotowi wdrażającemu oraz sposobu wykonywania tych zadań, 2) zobowiązania dotyczące...” Wydaje mi się, że można poprawić redakcję, bo proszę zwrócić uwagę, że to wyliczenie, zarówno w pierwszym punkcie, jak i w drugim, dotyczy określenia w pkt 1 „szczegółowego zakresu”, w pkt 2 „zobowiązań dotyczących”, bo to nie jest jedno zobowiązanie, tylko szereg poszczególnych zobowiązań. W mojej ocenie tu potrzebna jest korekta redakcyjna. Jeżeli uzyskam takie upoważnienie Wysokiej Komisji, to można to poprawić na tym etapie.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze? Tak, Komisja udziela pozwolenia na poprawienie tego artykułu. Art.6 został przyjęty.

Art. 7. Czy są jakieś uwagi do art. 7? Nie słyszę. Art. 7 uznaję za przyjęty.

Art. 8. Jakież uwagi? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Na dobrą sprawę, panie przewodniczący, to jest komentarz, ale on jest szalenie istotny zarówno dla tej procedowanej ustawy, jak i dla ustawy przyjętej na poprzednim posiedzeniu Sejmu, a dotyczącej płatności, a także ustawy, której procedowanie będzie miało miejsce jutro. Chodzi o druk 3138 – projekt ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Jak już zwrócił uwagę pan minister, stworzono system. Najistotniejsza jest ustawa o płatnościach, ale te dwie są również istotne i ważne dla rolników. Proszę zwrócić uwagę, w ust. 2 mamy odesłanie do przepisów o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Tych przepisów jeszcze nie ma, odsyłamy do tych przepisów, które powinny być jutro rozpatrzone, aby te ustawy mniej więcej w tym samym okresie zaistniały w obrocie prawnym, w systemie prawnym. To jest istotne. Tak samo i skróty, które są w tych ustawach, one wzajemnie na siebie zachodzą, co wynikają z tych przepisów, np. ta lokalna społeczność, ten skrót LGD. Żeby państwo mieli pełną informację, trzeba wziąć pod uwagę także przepisy tej ustawy, która *de facto* jest obecnie projektem, a którą dopiero jutro Sejm się zajmie.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś inne uwagi do art. 8? Nie słyszę. Art. 8 został przyjęty.

Art. 9. Czy są uwagi do art. 9? Nie słyszę. Art. 9 został przyjęty.

Art. 10. Czy są uwagi do art. 10? Nie słyszę. Art. 10 został przyjęty.

Art. 11. Czy są uwagi do art. 11? Nie słyszę. Art. 11 został przyjęty.

Art. 12. Czy są uwagi do art. 12? Nie słyszę. Art. 12 został przyjęty.

Art. 13. Czy są uwagi do art. 13? Nie słyszę. Art. 13 został przyjęty.

Art. 14. Czy są uwagi do art. 14? Nie słyszę. Art. 14 został przyjęty.

Art. 15. Czy są uwagi do art. 15? Nie słyszę. Art. 15 został przyjęty.

Art. 16. Czy są uwagi do art. 16? Nie słyszę. Art. 16 został przyjęty.

Art. 17. Czy są uwagi do art. 17? Nie słyszę. Art. 17 został przyjęty.

Art. 18. Czy są uwagi do art. 18? Nie słyszę. Art. 18 został przyjęty.

Art. 19. Czy są uwagi do art. 19? Nie słyszę. Art. 19 został przyjęty.

Art. 20. Czy są uwagi do art. 20? Nie słyszę. Art. 20 został przyjęty.

Art. 21. Czy są uwagi do art. 21? Nie słyszę. Art. 21 został przyjęty.

Art. 22. Czy są uwagi do art. 22? Nie słyszę. Art. 22 został przyjęty.

Art. 23. Czy są uwagi do art. 23? Nie słyszę. Art. 23 został przyjęty.

Art. 24. Czy są uwagi do art. 24? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

To nie jest uwaga, ale ten przepis jest bardzo istotny z punktu formalno-prawnego dla stosowania całej ustawy. Nie odnoszę się do kwestii merytorycznych. Proszę zwrócić uwagę, że ten art. 24 zawiera dosyć istotną normę, która może być interpretowana jako swojego rodzaju wytyczna: „Rozpatrzenie wniosku o przyznanie pomocy powinno nastąpić w terminie nie dłuższym niż niezbędny do należytego wyjaśnienia sprawy”. Ale proszę zwrócić uwagę, że terminy będą wynikały zarówno z przepisów unijnych, jak i z przepisów aktów wykonawczych. Istotną rzeczą jest wzajemna relacja między art. 24, a poszczególnymi terminami. Innymi słowy, czy jest informacja – wydaje mi się, że powinna być taka informacja na tym etapie prac ustawodawczych – że art. 24, w mojej ocenie, stanowi pewnego rodzaju wytyczną, umożliwiającą prawidłową interpretację tych rozlicznych przepisów i terminów. W tym momencie ta norma jest zasadna, ale jakbyśmy czytali samodzielnie tę ustawę, to można by postawić zarzut, że brak jest konkretnego terminu, że jest pewna uznaniowość – załatwimy wtedy, kiedy to będzie, w niezbędnym terminie, niezbędnym do wyjaśnienia konkretnej sprawy. Proszę zwrócić uwagę, że jeżeli czytamy tylko ten art. 24, to pozostawiamy urzędnikom, czy to ministerialnym, czy agencyjnym, uznaniowość co do ostatecznego terminu rozpatrzenia wniosku.

Chciałbym od strony prawnej usłyszeć komentarz strony rządowej, czy jest to rozwiązanie pozytywne, tak jak na wstępie wyraziłem ocenę. Prosiłbym o ocenę, czy jest to norma dyrektywalna, mówiąca o pewnych wytycznych przy stosowaniu tych przepisów prawa? Czy to jest przepis ogólny, mówiący o podejściu do konkretnych rozwiązań?

Wtedy brak określoności terminu może powodować liczne perturbacje w stosowaniu tych przepisów. Istotne jest tutaj, chociażby tytułem wykładni intencyjnej, powiedzenie, co ustawodawca miał na myśli, dookreślenie sensu *ratio legis* art. 24 tej ustawy.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Serdecznie dziękuję, panie mecenasie. Panie ministrze, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Prawno-Legislacyjnego MRiRW Grzegorz Wykowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Przepis ma charakter zasady ogólnej i bardzo dobrze pan mecenas odczytał intencję projektodawców, przedstawiając ją w pierwszej części swojej wypowiedzi. Terminy rozpatrywania poszczególnych spraw, w ramach przyznawania pomocy w poszczególnych działaniach, wynikają z przepisów zarówno prawa wspólnotowego, jak też z konkretnych terminów, które będą określane w aktach wykonawczych do tej ustawy. To jest norma ogólna, która będzie uszczegółowiona w przepisach wykonawczych, wydanych na podstawie ustawy. Taka jest intencja projektodawców w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Liczę na to, panie ministrze, że nie zabraknie tych przepisów w rozporządzeniu, tak żeby osoba zainteresowana miała pewność, że tak to będzie traktowane.

Dziękuję panie mecenasie za zwrócenie uwagi. Innych uwag do art. 24 nie słyszę. Art. 24 został przyjęty.

Art. 25. Czy są uwagi do art. 25? Nie słyszę. Art. 25 został przyjęty.

Art. 26. Czy są uwagi? Panie mecenasie, bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Korekta odesłania. Odesłanie jest co prawda prawidłowe, ale chciałbym ujednoczyć praktykę zastosowaną w ustawie w odesłaniach. Na końcu w art. 26 w ust. 1 jest „oraz w pkt 8-12”. Generalnie zauważyłem, że projektodawcy unikają dodania wyrazu „w”. W dwóch miejscach sugerowałbym wykreślenie tego, w art. 26 ust. 1 oraz w art. 29 ust. 3. To taka drobna uwaga.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze, przyjmujemy?

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Tak.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję. Innych uwag do art. 26 nie słyszę. Art. 26 został przyjęty.

Art. 27. Czy są uwagi do art. 27? Nie słyszę. Art. 27 został przyjęty.

Art. 28. Czy są uwagi do art. 28? Nie słyszę. Art. 28 został przyjęty.

Art. 29. Czy są uwagi do art. 29? Nie słyszę. Art. 29 został przyjęty.

Art. 30. Czy są uwagi do art. 30? Nie słyszę. Art. 30 został przyjęty.

Art. 31. Czy są uwagi do art. 31? Nie słyszę. Art. 31 został przyjęty.

Art. 32. Czy są uwagi do art. 32? Panie mecenasie, bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Prawdopodobnie ten błąd powstał przy przepisywaniu. W art. 32 w ust. 1 jest mowa o „decyzji administracyjnej o przyznaniu pomocy”. Jest to oczywiście prawda, z tym że pełne sformułowanie tej decyzji jest określone w art. 29. Tam jest „decyzji administracyjnej w sprawie o przyznanie pomocy”. Tu również należałoby dopisać „jeżeli decyzja administracyjna w sprawie o przyznaniu pomocy” i dalej bez zmian.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze, tak?

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Tak.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Przychyliamy się do sugestii pana mecenasa. Jeżeli nie ma innych uwag, to art. 32 przyjmujemy.

Art. 33. Czy są uwagi do art. 33? Nie słyszę. Art. 33 został przyjęty.

Art. 34. Czy są uwagi do art. 34? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Będę miał kilka poprawek. One nie mają wielkiej wagi merytorycznej, ale są doprecyzowujące, mają też charakter poprawek, nazwijmy je, ministerialnych. Odczytam je, ale jak będzie potrzeba ich głębszego uzasadnienia, to bardzo bym prosił o wsparcie merytoryczne ze strony resortu.

W art. 34 proponuję, aby ust. 2 brzmiał: „Do postępowań w sprawach o przyznanie pomocy w ramach działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt” i tak dalej, „prowadzonych przez agencję płatniczą i podmioty wdrażające, nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń i wezwań, udostępniania akt, skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Przepisy art. 27 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio”.

Dalej dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „Pomoc w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, jest przyznawana beneficjentowi wyłonionemu w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia Prawo zamówień publicznych, z wyłączeniem przepisów dotyczących umów w sprawach zamówień publicznych, z tym że umowę o przyznaniu pomocy w ramach tego działania zawiera się zgodnie z art. 94 (z zastrzeżeniem art.183) tej ustawy. Do tych postępowań stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące skarg i wniosków”. Później będę jeszcze miał do art. 35 uwagę skorelowaną z tą poprawką.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Czy te poprawki, panie przewodniczący, zostały przekazane do Biura Legislacyjnego?

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL):

Tak.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Ma je pan, panie mecenasie? Czy chciałby się pan odnieść do tych poprawek?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Nie, one mają charakter merytoryczny, systemowy dla tych rozwiązań. Potwierdzam tylko, że one powinny być łącznie rozpatrywane, czyli to, co pan poseł przed chwilą powiedział odnośnie do art. 34 i w związku z art. 35. Jeżeli zadecydują państwo o przyjęciu zmian w art. 34, niejako z automatu...

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Konsekwencją powinno być przyjęcie poprawek w art. 35.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tak.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze, dwa słowa odnośnie do tej poprawki?

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Pan mecenas.

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

W istocie poprawka sprowadza się do tego, aby działanie, o którym mowa w ust. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy, czyli usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw, wyodrębnić z ust. 2 i określić szczególny tryb przyznawania pomocy w ramach tego działania, w projektowanym ust. 5. Ta pomoc byłaby przyznawana beneficjentowi, który będzie wyłoniony w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych. Projektodawca poprawki pro-

ponuje nie przeprowadzać postępowania w trybie przepisów tej ustawy, ale wyłaniać beneficjenta w trybie przepisu Prawa zamówień publicznych, z wyłączeniem jednakże przepisów dotyczących umowy. Czyli umowa, sama jej forma i treść, byłaby regulowana przepisami tej ustawy, a tryb wyłaniania beneficjenta określałyby przepisy zamówień publicznych, byłby przetarg nieograniczony. Oczywiście zachowujemy tu cały system przepisów gwarantujących prawo odwołania się od wyboru oferenta w trybie zamówień publicznych, łącznie z odwołaniem do Krajowej Izby Odwoławczej. W związku z tym nie stosowałoby się tutaj przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego ani też przepisów o skardze administracyjnej do wojewódzkiego sądu administracyjnego, tylko stosowalibyśmy środki odwoławcze typowe dla zamówień publicznych. Czyli zachowujemy prawo odwołania się beneficjenta, z tym że procedura będzie przebiegała w trybie przepisów zamówień publicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Czyli tak naprawdę wykorzystujemy ustawę o zamówieniach publicznych. Czyli przepisy bardziej przejrzyste, transparentne. Bardzo serdecznie dziękuję. Czy jakieś uwagi do tej poprawki ktoś jeszcze ma? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Stanisław Kalemba (PSL):

Prawnie zostało wszystko powiedziane, ale dla kogo to będzie korzystniejsze, a kto na tych rozwiązaniach straci? Przejrzystość, transparentność, tak, ale czy dla wnioskodawców to będzie lepsze? Jak to praktycznie będzie wyglądało – proszę przybliżyć tę rzecz merytorycznie.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie dyrektorze, rozumiem, że pan minister oddaje panu głos. Panie dyrektorze, bardzo proszę.

Dyrektor departamentu MRiRW Dariusz Nieć:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. To wynika również z tych przesłanek, o których wspomniał pan minister Nalewajk, i z doświadczeń kończącego się okresu programowania. Chodzi o sprawy, w których beneficjentem był rolnik, i sprawy, które badają stosowne organy. Również po interpretacji przepisu i po konsultacjach z Komisją Europejską. Wynika to również bezpośrednio z przepisów rozporządzenia 1305. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Poseł Stanisław Kalemba (PSL):

Żebyśmy wiedzieli, o czym mówimy. Dostęp do tego według ustawy o zamówieniach, przetarg nieograniczony, tak. Czy jednak zabezpieczymy odpowiedni poziom tych usług? To jest pytanie. Otworzyliśmy drzwi do doradztwa, można powiedzieć, bardzo szeroko, a dzisiaj zajmuje się tym m.in. CBA. Czy te zmiany przełożą się na odpowiednią jakość? Bo poszerzamy zakres – ładnie, pięknie, ale pytanie – co z tego będzie miał rolnik? Czy nie dojdzie do jeszcze większej liczby spraw w tej instytucji, o której mówimy? To jest pytanie.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Zaraz oddam głos, ale znając troszeczkę procedury tego typu, wydaje mi się, że tutaj zamawiający w dużej mierze ma możliwość robienia sita. Panie dyrektorze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Może ja powiem, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Sytuacja jest odwrócona w stosunku do poprzedniej perspektywy. Po drugie, oczywiście rolnik, jako beneficjent powinien i musi z tego skorzystać. Kto to będzie robił, to jest kwestia sformułowania na etapie przetargu, czyli specyfikacji warunków zamówienia,

tw. SIWZ. Przymiarki były różne. Nie da się wyznaczyć ręcznie, kto ma to robić, dlatego jest procedura, agencja będzie wyłaniała firmę, która będzie to prowadziła, a oni będą robić oferty dla szkolących. To jest dwustopniowo, taka jest idea.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo proszę, pan poseł Kalemba.

Poseł Stanisław Kalemba (PSL):

Otwieramy pole dla większej liczby podmiotów, żeby było jasne, dla pewnej dowolności. Pytanie – co z tego będzie miał rolnik i inny beneficjent, z poziomu szkolenia i tak dalej. Powszechnie słyszymy krytykę na spotkaniach z rolnikami. Trzeba przyznać, że największe zaufanie jest do ośrodków doradztwa rolniczego, do tych doradców, którzy tam funkcjonują. Niestety, jak świadczy historia tych podmiotów, dzisiaj zajmują się nimi instytucje śledcze, mamy przykre doświadczenia. Mnie chodzi tylko o to, żebyśmy wiedzieli, o czym mówimy, bo pamiętam, że generalnie w trakcie prac mówiliśmy o tym, żeby jednak te firmy miały kilka lat doświadczenia, żeby były sprawdzone w tej branży. Tutaj otwieramy szerszy dostęp, więc pytanie – jak to się przełoży na szkolenie rolników?

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Rozumiem obawy pana ministra Kalemba, bo pojawia się kolejny pośrednik, który weźmie za to pieniądze, z tego mogą wynikać pewne rzeczy, o których wspominał pan minister. Ale rozumiem, że one m.in. wynikają właśnie z rozporządzenia 1305 i one jakby wyznaczają kierunek tych działań. Ale jeżeli...

Bardzo proszę, panie dyrektorze, czy panie ministrze, o wyjaśnienia.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Myślę, że nasza troska idzie w jednym kierunku – nie mogą wykonywać tego przedsięwzięcia firmy krzaki. W specyfikacji trzeba określić preferencje, doświadczenie w szkoleniu itd. Inaczej tego nie rozstrzygnie. Są jednostki w naszym kraju, które mają pewne doświadczenia, jeśli chodzi o szkolenia.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze jakieś uwagi do tej poprawki? Czy jest sprzeciw, żeby przyjąć tę poprawkę? Nie słyszę. W takim razie art. 34 wraz z poprawką został przyjęty.

Art. 35. Oddaję głos panu przewodniczącemu Maliszewskiemu.

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL):

To jest uzupełniająca pierwszą zmianę poprawka. Dotyczy ust.1. Nowe brzmienie: „W przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy w ramach działań i poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3 lit. b), podmiot właściwy w sprawie o przyznanie pomocy informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w formie pisemnej o odmowie jej przyznania z podaniem przyczyn odmowy”.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Panie mecenasie, jakaś uwaga?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

To jest tylko konsekwencja.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Rozumiem, nie ma pan uwag merytorycznych.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Panie przewodniczący, ja nie mogę mieć uwag merytorycznych.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

To znaczy, prawnych, legislacyjnych. Dziękuję bardzo. Jakies pytania w związku z tą poprawką? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciwko przyjęciu tej poprawki? Również nie słyszę.

Art. 35 wraz z poprawką został przyjęty.

Art. 37. Czy są uwagi do art. 37? Nie słyszę. Art. 37 został przyjęty.

Rozdział 4. Art. 38. Czy są uwagi do art. 38? Nie słyszę. Art. 38 został przyjęty.

Art. 39. Czy są uwagi do art. 39? Nie słyszę. Art. 39 został przyjęty.
Rozdział 5. Art. 40. Czy są uwagi do art. 40? Nie słyszę. Art. 40 został przyjęty.
Art. 41. Czy są uwagi do art. 41? Nie słyszę. Art. 41 został przyjęty.
Rozdział 6. Art. 42. Czy są uwagi do art. 42? Nie słyszę. Art. 42 został przyjęty.
Art. 43. Czy są uwagi do art. 43? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Ponownie redakcja, ust. 4. Tam jest mowa, że „Przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio”. Niewątpliwie w ust. 1 i 2 są „przepisy”, a więc liczba mnoga.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze? Strona rządowa? Tak? Bardzo serdecznie dziękuję. Innych uwag nie słyszę. Art. 43 wraz z sugestią pana mecenasa został przyjęty.

Art. 44. Czy są uwagi do art. 44? Nie słyszę. Art. 44 został przyjęty.

Art. 45. Czy są uwagi do art. 45? Nie słyszę. Art. 45 został przyjęty.

Art. 46. Czy są uwagi do art. 46? Panie mecenasie, bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tylko kwestia redakcyjna. W ust 1 w pkt 2 w lit. a), proszę zwrócić uwagę, jest bardzo obszerne odesłanie do „art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a–c i e, pkt 11 lit. b”. Tu powinno być zamiast przecinka „i”: „i pkt 14 lit. b i c”. Taka jest moja uwaga, żeby tutaj wstawić „i”.

Jeszcze w jednym miejscu to w ustawie występuje, co zasygnalizuję, gdy państwo dojdą do tego miejsca.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dobrze. Bardzo serdecznie dziękuję. Strona ministerialna? Tak, wyraża zgodę.

Art. 46 w takim razie uznaję za przyjęty.

Art. 47. Czy są uwagi do art. 47? Nie słyszę. Art. 47 został przyjęty.

Art. 48. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL):

Proponuję nowe brzmienie art. 48 w poprawce. „Agencja płatnicza może powierzyć przeprowadzenie: 1) kontroli na miejscu – w przypadku poddziałań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-6 lit. c), oraz działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 12 ; 2) wizyt, o których mowa w art. 48 ust. 5 rozp. nr 809/2014 – w przypadku poddziałania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a). – innym jednostkom organizacyjnym dysponującym odpowiednimi warunkami organizacyjnymi, kadrowymi i technicznymi”.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję. Panie mecenasie, czy jakieś uwagi do tej poprawki?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Kwestia merytoryczna.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję. Pan poseł Kalemba, bardzo proszę.

Poseł Stanisław Kalemba (PSL):

Mam pytanie – oprócz tej praktyki, do której obecnie otwiera się furtkę, powierzanie kontroli innym podmiotom, jednostkom organizacyjnym, w stosunku do tego, co teraz mamy... O kwestie merytorycznej mi chodzi.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Panie ministrze, bardzo proszę. Panie mecenasie.

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Merytorycznie tutaj nie ma zmian, jest tylko odesłanie do nowych działań, nowych przepisów UE. W obecnym stanie prawnym agencja również ma, w takim samym zakresie, możliwość delegowania przeprowadzania kontroli i wizytacji na miejscu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję. Panie pośle, jeszcze jakaś uwaga?

Poseł Stanisław Kalemba (PSL):

Uzyskałem odpowiedź, że nie przewiduje się poszerzenia zakresu. Mimo wszystko agencja ma fachowców, czasem niewykorzystanych. Chodzi o to, żeby agencja przeprowadzała te kontrole. O to mi chodzi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję. Innych uwag do art. 48 nie słyszę. Czy ktoś jest za nieprzyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Maliszewskiego? Nie słyszę.

Art. 48 wraz z poprawką przyjmujemy.

Art. 49. Czy są uwagi do art. 49? Nie słyszę. Art. 49 został przyjęty.

Art. 50. Czy są uwagi do art. 50? Nie słyszę. Art. 50 został przyjęty.

Rozdział 7. Art. 51. Czy są uwagi do art. 51? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

W ust. 1 tylko korekta redakcyjna. Proszę zwrócić uwagę, że zarówno w pkt 1, jak i 2, mamy do czynienia z tym samym art. 15. W związku z tym, żeby dwa razy tego samego nie powtarzać, proponuję we wprowadzeniu zapisać do wyliczenia: „w zakresie określonym w art. 15: ust. 4, ust. 5”. Zresztą w podobnych odesłaniach ustawa też to robi.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Wydaje się to zasadne. Strona ministerialna? Tak. Dziękuję bardzo. Innych uwag nie słyszę.

Art. 51 z korektą pana mecenasa został przyjęty.

Art. 52. Czy są uwagi do art. 52? Nie słyszę. Art. 52 został przyjęty.

Art. 53. Czy są uwagi do art. 53? Nie słyszę. Art. 53 został przyjęty.

Art. 54. Czy są uwagi do art. 54? Nie słyszę. Art. 54 został przyjęty.

Rozdział 8. Art. 55. Czy są uwagi do art. 55? Nie słyszę. Art. 55 został przyjęty.

Art. 56. Czy są uwagi do art. 56? Nie słyszę. Art. 56 został przyjęty.

Art. 57. Czy są uwagi do art. 57? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL):

W art. 57 ust. 1 proponuje się brzmienie: „Minister właściwy do spraw rozwoju wsi powołuje w drodze zarządzenia organ pomocniczy w zakresie funkcjonowania KSOW, w którego skład wchodzi przedstawiciele jednostek regionalnych oraz podmiotów działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich na poziomie krajowym”.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję. Pewna uwaga ze strony ministerstwa, odnośnie do tej poprawki? Bardzo serdecznie dziękuję. Jakies inne uwagi, pytania pań posłanek i panów posłów? Nie słyszę. Czy ktoś jest przeciw wprowadzeniu tej poprawki do art. 57? Nie słyszę.

Art. 57 wraz z tą poprawką został przyjęty.

Art. 58. Czy są uwagi do art. 58? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Art. 57. Przepraszam najmocniej, bo pan poseł miał pierwszeństwo z racji, że zmienia ust. 1.

W ust. 2 proponowałbym, aby ujednoczyć to z zapisem w ust. 1. Tam jest mowa o tym, że minister powołuje w drodze zarządzenia organ, a tutaj zarząd województwa powołuje w drodze uchwały organ opiniodawczo-doradczy w zakresie funkcjonowania KSOW w województwie. Chodzi o przedstawienie szyku, żeby było analogicznie jak w ust. 1.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Słuszna uwaga. Czy strona ministerialna podziela tę uwagę? Tak. Serdecznie dziękuję. Czy już wszystkie uwagi do art. 57? Nie słyszę więcej uwag do art. 57.

Uważam art. 57 z poprawką i sugestią pana mecenasa za przyjęty.

Art. 58. Czy są uwagi do art. 58? Nie słyszę. Art. 58 został przyjęty.

Rozdział 9. Art. 59. Czy są uwagi do art. 59? Nie słyszę. Art. 59 został przyjęty.

Art. 60. Czy są uwagi do art. 60? Nie słyszę. Art. 60...

Posel Mirosław Maliszewski (PSL):

Chciałbym dodać art. 60a, ale to za chwilę.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dobrze. Do art. 60 nie słyszę uwag. Art. 60 został przyjęty.

Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Posel Mirosław Maliszewski (PSL):

Brzmienie proponowanego art. 60a. W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa w art. 22 w ust. 5 pkt 3 wyrazy „z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu Rozwoju Obszarów Wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich” zastępuje się wyrazami „z dnia (...) o wspieraniu Rozwoju Obszarów Wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Czy jakieś uwagi? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Od strony legislacyjnej ta poprawka jest zasadna w ocenie Biura Legislacyjnego, ale prosilibyśmy o upoważnienie Biura do pewnej modyfikacji. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej powinniśmy nadawać nowe brzmienie jednostkom redakcyjnym, a nie dopisywać bądź zastępować wyrazy. Ja to zrobię, jeżeli państwo jako Komisja przyjmą poprawkę pana posła Maliszewskiego, bo to jest wyłącznie zastosowanie zasad techniki prawodawczej. Jednocześnie nadmienię, że w drugiej poprawce, która prawdopodobnie będzie rozpatrywana, jest zastosowana nieprawidłowa zasada, ale poprawka jest prawidłowa. O szczegółach powiem, jak państwo dojdą do tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że art. 60a, o którego wyczyszczenie i nadanie mu odpowiedniej numeracji poprosimy pana mecenasa, za co serdecznie dziękujemy, został przyjęty.

Art. 61. Czy są uwagi do art. 61? Nie słyszę. Art. 61 został przyjęty.

Art. 62. Czy są uwagi do art. 62? Nie słyszę. Art. 62 został przyjęty.

Art. 63. Czy są uwagi do art. 63? Nie słyszę. Art. 63 został przyjęty.

Art. 64. Czy są uwagi do art. 64? Nie słyszę. Art. 64 ...

Posel Mirosław Maliszewski (PSL):

Będzie propozycja art. 64a.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dobrze, ale najpierw art. 64. Czy są uwagi do art. 64? Nie słyszę. Art. 64 został przyjęty.

Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Posel Mirosław Maliszewski (PSL):

Art. 64a. Jest propozycja jego brzmienia. „W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w art. 29 w ust. 5 wyrazy (...) zastępuje się wyrazami «w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (...) i art. 44 ust. 3 ustawy z dnia (...) o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na latach 2014-2020»”.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie mecenasie, bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Zgodnie z obietnicą, chciałbym wyjaśnić. Na pierwszy rzut oka to skomplikowany manewr, niemniej jest on uzasadniony, bo nie nadajemy nowego brzmienia, tylko zastępujemy pewne wyrazy innymi wyrazami. Z czego to wynika? Na poprzednim posiedzeniu Sejmu państwo przyjęły ustawę o płatnościach bezpośrednich i tam również była

nowelizacja dokładnie tego samego artykułu, tego samego ustępu tej ustawy. Ażebym uniknąć takiej sytuacji, że poprzez nadanie nowego brzmienia tamta zmiana zostanie wypchnięta przez tę, należało, tak jak pan poseł Maliszewski przygotował, skorelować te zmiany. Innymi słowy, żeby po wejściu w życie ustawy obecnie procedowanej i tamtej ustawy, o której wspomniałem na początku, nastąpiło połączenie brzmienia tego nowego przepisu, żeby jedna nowelizacja, przepraszam za sformułowanie, nie wypchnęła drugiej nowelizacji. Po to jest ten zabieg.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję. Myślę, że innych uwag nie ma. I tak jak wspomniałem, bardzo proszę pana mecenasa o wyczyszczenie numeracji. Art. 64a, zaproponowany przez pana posła Maliszewskiego, został przyjęty.

Art. 65. Czy są uwagi do art. 65? Nie słyszę. Art. 65 został przyjęty.

Rozdział 10. Art. 66. Czy są uwagi do art. 66? Nie słyszę. Art. 66 został przyjęty.

Art. 67. Czy są uwagi do art. 67? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Rzadko takie uwagi zgłaszam, ale proponowałbym uzupełnić treść tego przepisu o przecinek. Proszę zwrócić uwagę, że jest to zdanie bardzo złożone, wynika z jego istoty, że nie może być w prostszy sposób napisane. Chodzi o poinformowanie odbiorców, czytelników ustawy, o zmianie tytułu przepisów, do których odnoszą się np. przepisy aktów wykonawczych, rozporządzeń. W piątej linijce jest wyraz „należy”, przed tym wyrazem proponowałibyśmy postawić przecinek, aby to było trochę bardziej czytelne.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Polonistą nie jestem, ale zdecydowanie lepiej się to czyta. Lepiej się to czyta. Panie ministrze? Tak. Panie mecenasie? Bo wie pan, było kiedyś „i”, dlatego dopytuję się strony ministerialnej. Czujny jestem.

Art. 67 wraz z przecinkiem został przyjęty.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

À propos, nie jesteśmy polonistami, niemniej w materiale pomocniczym przygotowanym przez naszych sejmowych polonistów, jest wyraźne sformułowanie, żeby ten przecinek dostawić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję. Art. 67 został przyjęty.

Art. 68. Czy są uwagi do art. 68? Nie słyszę. Art. 68 został przyjęty.

Art. 69. Czy są uwagi do art. 69? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tylko kwestia redakcyjna, w sumie większość moich uwag miała taki charakter. W art. 69 w ust. 2 jest mowa o dyrektorze Centrum Doradztwa Rolniczego. Jest on napisany w pełnej swojej nazwie. Tyle, że kilkadziesiąt przepisów wcześniej projekt zakłada skrót tej nazwy „dyrektor”, zresztą później jest nawet nazwany dyrektorem CDR. Innymi słowy, bądźmy konsekwentni i ten skrót stosujemy do końca ustawy. W związku z tym proponuję, aby był tutaj skrót „dyrektor CDR”, dalej bez zmian.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Zdecydowanie. Dziękuję bardzo. Artykuł z propozycją poprawki skrótu w nazwie...

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Panie przewodniczący, może odnajdę ten przepis, żeby państwo mieli pełną informację, o co chodzi. To jest art. 51 i tam są słowa: „dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego, zwanego dalej CDR”. Tu chyba powinno być „Dyrektor CDR umieszcza listy, o których mowa” i dalej bez zmian, żeby być precyzyjnym.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Tak byśmy to zaproponowali. Strona ministerialna nie ma nic przeciwko. Dziękuję bardzo. Innych uwag do art. 69 nie ma. Art. 69 został przyjęty.

Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL):

Trochę skróciliśmy ustawę. Proponuję znowu ją wydłużyć przez dodanie art. 69a. „W przypadku określonych w art. 42 ust. 1 do rozporządzenia nr 640/2014:

ust. 1. kontrole w zakresie spełnienia wymogów lub norm, o których mowa w tytule 6 rozporządzenia nr 1306/2013 oraz przepisach wydanych w trybie tego rozporządzenia przeprowadza agencja oraz powiatowy lekarz weterynarii w zakresie, trybie i na zasadach określonych w przepisach o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego;

ust. 2. oceny wagi stwierdzonej niezgodności dokonuje się zgodnie z przepisami o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego;

ust. 3. ocena wagi stwierdzonej niezgodności ujęta w raporcie o czynnościach kontrolnych jest uwzględniona w postępowaniach w sprawach dotyczących płatności, o których mowa w art. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013, ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach WPR oraz uchylającego rozporządzenie Rady nr 637/2008 i rozporządzenie Rady nr 73/2009;

ust. 4. karę administracyjną, o której mowa w art. 91 ust. 1 rozporządzenia 1306/2013, stosuje się zgodnie z przepisami o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego”.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze? Dwa słowa odnośnie do tej poprawki? Pan dyrektor, bardzo proszę.

Dyrektor departamentu MRiRW Dariusz Nieć:

Dziękuję serdecznie. Poprawka w zasadzie jest dosyć prosta, ponieważ w związku ze zmianą podstawy prawnej, określającej zasady wzajemnej zgodności, która jest określona w 1306, oczywiście w powiązaniu z 1307, ta poprawka zmierza do tego, że ci, którzy kontynuują zobowiązania w zakresie działań, takich jak programy rolno-środowiskowe, czy zalesianie gruntów rolnych oraz zalesienie gruntów innych niż rolne z 1608, czyli z bieżącego okresu 2007-2013, odniesienie jest właśnie do 1306, do kontroli oceny wagi, jak i oceny wagi, stwierdzenie zgodności kar administracyjnych, które są regulowane już w tym nowym rozporządzeniu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Jakież uwagi do poprawki zgłoszonej przez pana posła Maliszewskiego? Nie słyszę.

W takim razie art. 69a, z prośbą do pana mecenasa, jak wcześniej, został przyjęty.

Art. 70. Czy do art. 70 są jakież uwagi? Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Uwaga może być tylko jedna. Wszystkie inne pozostałe organy władzy, które zostały wymienione w konstytucji, muszą zdawać sobie sprawę z tego terminu, który jest. Podstawowe zasady legislacji wskazują, że jest to termin, który spowoduje, że organy określone w konstytucji, mam na myśli i pana prezydenta, i Wysoką Izbę, czyli Senat, będą miały krótszy termin na rozpatrzenie tego projektu, w założeniu, że ustawa ma wejść w życie 15 marca. Innymi słowami ważna jest przede wszystkim informacja pana ministra, aby poinformować o uwarunkowaniach związanych z taką a nie inną datą tego projektu, bo to jest szczegółowo w uzasadnieniu wskazane. Już nie będę wracał do tego. Niemniej z oczywistych względów, jako przedstawiciel Biura Legislacyjnego, na te uwarunkowania muszę zwrócić uwagę.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Serdecznie dziękuję. Panie mecenasie, zdajemy sobie sprawę, że krótki czas dajemy do namysłu, sprawdzenia, kontroli przez Senat, tym bardziej przez pana prezydenta.

Dwa słowa, dlaczego taki, a nie inny termin, ale bardzo proszę, tylko dwa słowa.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

W swojej wypowiedzi, panie przewodniczący, mówiłem, że część elementów tej ustawy jest związana z obszarem, czyli z płatnościami obszarowymi, czyli zgodnie ze starą

i nową perspektywą termin składania wniosków zostawiamy ten sam. Od 15 marca ta ustawa powinna wejść w życie. Tak jak mówię, płatności rolno-środowiskowe, ONW, są również płatnościami bezpośrednimi. Dlatego dziękowałem Komisji w pierwszej mojej wypowiedzi, że zajęła się tematem. Bo nie z naszej przyczyny jest to, że dzisiaj procedujemy. Moglibyśmy wcześniej, ale tak jak mówiłem, rok 2014 był rokiem przejściowym, jeśli chodzi o te kwestie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Wiemy, jak wygląda sytuacja w uzgodnieniach z UE, stąd te perturbacje. Mam nadzieję, że Senat, a tym bardziej pan prezydent, nie obrażą się za takie procedowanie i uruchomią, składając swoje podpisy, tę ważną ustawę.

Na tym kończę procedowanie ustawy. Jeszcze chwileczkę. Jeszcze nie koniec posiedzenia Komisji.

Pytanie do rządu – panie ministrze, czy projekt stanowiący wynik prac Komisji zawiera postanowienia, które mogą być sprzeczne z prawem unijnym? Czy w związku z tym zasadne jest wystąpienie przez Komisję o opinię do Ministerstwa Spraw Zagranicznych? Panie dyrektorze?

Dyrektor departamentu MRiRW Dariusz Nieć:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, biorąc pod uwagę wszystkie uwarunkowania prawne, nie jest to zasadne.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Bardzo serdecznie dziękuję. Zostało to nagrane.

Zostało nam jeszcze wybranie osoby posła sprawozdawcy. Jeżeli państwo pozwolą, to zaproponuję pana posła Maliszewskiego.

Oj, widzą państwo, zrobiłbym wielkie *faux pass*.

Głosujemy nad całością. Czy ktoś jest przeciwko wprowadzeniu w takim kształcie, jak przegłosowaliśmy, poszczególnych artykułów i całości projektu ustawy? Nie słyszę.

Stwierdzam, że ustawę w całości przyjęliśmy.

Czy są jakieś inne zgłoszenia kandydatur niż pana posła Maliszewskiego? Nie słyszę. Panie pośle, czy wyraża pan zgodę?

Poseł Mirosław Maliszewski (PSL):

Z przyjemnością.

Przewodniczący poseł Artur Dunin (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Maliszewski będzie reprezentował nas na obradach plenarnych Sejmu. Dziękuję bardzo za poświęcony czas.

Zamykam posiedzenie Komisji.